820/09

Den 13. maj 2009 blev i sag nr. 75.208:

xxxx xxxxxxxx
xxxxxxxxxxx x
xxxx xxxxxxxx

mod

HKI Pension
Postboks 834
Østbanegade 135
2100 København Ø

afsagt sålydende

k e n d e l s e :

_____

Forsikrede, der har arbejdsmarkedspensionsordning i HKI Pension, klager over selskabets afvisning af at yde bidragsfritagelse i perioden fra den 1/11 2002 til den 1/2 2004, subsidiært til den 1/5 2003.

Selskabet henviser til, at sagen bør afvises i henhold til § 2, stk. 7, i vedtægterne for Ankenævnet for Forsikring, idet klageren ikke forud for sagens indbringelse for nævnet har klaget over afgørelsen til selskabet, at klagerens eventuelle krav er forældet i henhold til den toårige forældelsesregel i forsikringsaftalelovens tidligere § 29, og at klageren på intet tidspunkt efter den 1/11 2002 har opfyldt betingelserne for bidragsfritagelse.

Den omhandlede pensionsordning giver bl.a. ret til bidragsfritagelse, hvis forsikredes erhvervsevne nedsættes med mindst to tredjedele. Ved erhvervsevnetab på mellem halvdelen og to tredjedele har forsikrede ret til halv bidragsfritagelse. Der er en karensperiode på tre måneder.

Klageren, der er født i 1973, blev via sit ansættelsesforhold omfattet af pensionsordningen den 1/6 1999. Hun fratrådte den pensionsgivende stilling den 1/8 2002.

Den 22/5 2002 modtog selskabet en af klageren underskrevet "Ansøgning om bidragsfritagelse på grund af sygdom". I ansøgningsskemaet oplyste hun, at hun siden den 5/4 2002 havde været sygemeldt fra sit arbejde som bogholder på grund af "smerter i højre arm, skulder- og rygregion". Hun oplyste desuden, at hun mærkede lidelsen første gang i januar 2002.

Selskabet tilkendte herefter klageren midlertidig bidragsfritagelse fra den 1/8 til den 1/11 2002, hvilket blev meddelt hende ved skrivelse af 26/6 2002.

Til brug for vurdering af, om klageren havde ret til bidragsfritagelse efter den 1/11 2002, modtog selskabet efterfølgende bl.a. journalnotat af 17/6 2002 fra Arbejdsmedicinsk Afdeling, Centralsygehuset i E. Heraf fremgår bl.a.:

> "Konklusion
> 28-årig kvinde veluddannet indenfor kontor og bogholderi.
> På grund af hendes høje statur har hun indtaget en uheldig arbejdsstilling ved sit arbejde, og det er formentlig det, der sammen med mangelfuld ergonomi har medført de nuværende symptomer. Der er højresidige armsmerter og tunghedsfornemmelse, aktuelt mest lokaliseret ved overarmen og funktionsrelateret, men en overgang har symptomerne været konstante og også konstante på indsiden af proksimale underarm tolket som golfalbue. Aflastning og meget langvarig fys. har reduceret symptomerne, men der er stadig recidiv, hvis hun arbejder ved PC eller f.eks. skriver, og hun har brug for noget mere behandlingsmæssigt for at komme videre og tilbage i arbejde.
> Foreslår at hun henvises til fys. i S.gade, der har særlig erfaring i behandling på baggrund af Adverse Nervous Tension konceptet.
> Jeg vurderer, at der foreligger et plexus problem lokaliseret infraklavikulært på hø. side og her til irritative fænomener, der især afficerer n. medianus men også i mindre radialis og interosseus post. på hø. side. Vurderes på baggrund af kraftnedsættelser, føleforstyrrelser og lokaliseret ømhed. Derimod finder jeg ikke tegn på senelidelser i hverken skulder, sv.t. underarm, og der er heller ikke incersionstendinitter.
> Ved fremtidigt arbejde er det vigtigt, at pt. får indrettet en ordentlig arbejdsplads, der tager hensyn til hendes statur. Bør også respektere sine grænser og i hvert fald undgå at påtage sig ekstra arbejde, før hun er klar til det. Bør fortsat flere gange i løbet af arbejdsdagen lave systematisk udspænding som hun vil blive instrueret i af fys. Med disse forudsætninger regner jeg med, at hun vil kunne komme tilbage til bogholderiarbejde Hun er veluddannet og vil ikke have besvær med at få den type arbejde, hvorimod andre funktioner som kontorass. vil være vanskeligere at opnå. Ved start på nyt arbejde vil det nok være hensigtsmæssigt at starte gradvist og tillade, at pt. respekterer kroppens signaler. En afprøvning kunne evt. være en passende overgang til fast beskæftigelse."

På baggrund af det modtagne materiale vurderede selskabets lægekonsulent, at betingelserne for midlertidig bidragsfritagelse ikke længere var til stede. Retten til bidragsfri-

tagelse ophørte derfor pr. 1/11 2002, hvilket blev meddelt klageren ved skrivelse af 3/12 2002.

Klageren rettede igen henvendelse til selskabet ved skrivelse af 17/4 2004, hvoraf følgende fremgår:

> "Fra 1. august 2002 var jeg bevilliget bidragsfritagelse ved invaliditet og HKI-Pension betalte pensionsbidraget for mig. Retten til bidragsfritagelse ophørte imidlertid den 1. november 2002, idet I vurderede, at min arbejdsevne på det tidspunkt var mere end 50 % af min fulde erhvervsevne (jf. brev af 3. december 2002). Jeg ønsker hermed at klage over denne beslutning idet det ved en arbejdsprøvning på rådhuset i B. Kommune viste sig, at min arbejdsevne i begyndelsen af arbejdsprøvningen var mindre end 50 % af min fulde erhvervsevne. Arbejdsprøvningen påbegyndtes den 10. marts 2003 med 3 timer om dagen og det var det maximale timetal min arm kunne klare på daværende tidspunkt, idet jeg jævnlig fortsat måtte gå til fysioterapeut for at kunne klare arbejdsprøvningen. Den 23. april 2003 steg timetallet til 19 timer om ugen, hvorfor min arbejdsevne først fra denne dato oversteg 50 %.
>
> Jeg forventer derfor, at HKI-Pension indbetaler pensionsbidraget for mig for perioden 1. november 2002 til den 23. april 2003, i hvilken periode min arbejdsevne var under 50 % af min fulde erhvervsevne."

Ifølge selskabet blev skrivelsen ikke modtaget, hvorfor den ikke blev besvaret. Klageren genfremsendte skrivelsen den 12/7 2004, hvorefter selskabet genoptog sagens behandling.

Ved skrivelse af 19/7 2004 anmodede selskabet om klagerens samtykke/fuldmagt til at indhente yderligere helbredsmæssige oplysninger til brug for sagens behandling.

Den 23/7 2004 modtog selskabet samtykkeerklæring/fuldmagt fra klageren samt en af Arbejdsskadestyrelsen indhentet speciallægeerklæring af 18/6 2004. Af speciallægeerklæringen, der er udarbejdet af speciallæge i samfunds- og arbejdsmedicin J.R.J., fremgår bl.a.:

> "**Konklusion:**
> 30-årig kvinde, uddannet inden for kontor og bogholderi, som har pådraget arbejdsrelateret påvirkning af højre plexus brachialis n. medianus på albueniveau og n. radialis/interosseus posterior på albueniveau konstateret her på afdelingen for præcis 2 år siden. Især forinden langvarig behandling med fysioterapi, som har været omkostningsfuld for skadelidte.
> Man forsøgte at hjælpe hende til, at fastholde arbejde inden for kontorområdet, men uden held, og hun er nu i gang med en pædagoguddannelse efter arbejdsprøvning i børnehave, som forløb godt.
> Efter at hun er aflastet fra kontorarbejde, og optimalt behandlet med fysioterapi baseret på ANT-konceptet, der præcis tager sigte på, at behandle den tilstand, som tidligere er diagno-

sticeret her, er hun stort set blevet symptomfri. Der findes kun begrænsede kraftnedsættelser, og øvrige neurologiske kvaliteter er, i forhold til undersøgelsen sidst, nu fuldstændig normaliserede.
Efter min opfattelse er der tale om et sygdomsbillede, der er helt klart relateret til kontorarbejde, og som jeg opfatter som karakteristisk for arbejde ved PC og med mus. I dette tilfælde har hun nok været i særlig risiko pga. hendes høje statur, og hermed forbundet uheldig arbejdsstilling. Ydermere var der tale om et almindeligt kontorbord, hvor hun måtte indtage en skæv arbejdsstilling.
Har haft store behandlingsudgifter, som ikke har været dækket af det offentlige. Der er ikke noget signifikant men i dag, men hun har været tvunget til at forlade det arbejdsområde, som hun har været uddannet til."

Da selskabet havde modtaget fuldmagten/samtykkeerklæringen, anmodede det om aktindsigt hos kommunen og rykkede for svar i september 2004. Kommunen besvarede ikke henvendelsen, hvorefter selskabets lægekonsulent på baggrund af de foreliggende oplysninger vurderede, at klagerens erhvervsevnetab ikke var nedsat med mindst halvdelen.

I selskabets skrivelse af 9/11 2004 til klageren hedder det bl.a.:

"Vi har på ny behandlet din ansøgning om bidragsfritagelse i HKI Pension.

Det fremgår af sagsakterne, at du er under revalidering til pædagog. Yderligere at forløbet går godt.

I henhold til ovenstående mener vi ikke, at dit nuværende erhvervsevnetab er nedsat med mindst 1/2, og du er derfor ikke berettiget til bidragsfritagelse fra HKI Pension.

Er du uenig i afgørelsen, har du ret til at få vurderet din sag på ny. Kan der herefter ikke opnås enighed, gør vi opmærksom på, at afgørelsen kan indklages for Ankenævnet for Forsikring."

Sagen blev herefter indbragt for nævnet den 20/11 2008.

Af klageskemaet, der er underskrevet af klageren den 20/11 2008, fremgår bl.a.:

"2. Hvad vil De konkret opnå hos selskabet? …
Jeg ønsker, at opnå HKI-Pension accepterer, deres afvisning af bidragsfritagelse af min pension ændres, således min pension er bidragsfritaget i perioden den 1. november 2002 til den 1. maj 2003, som nævnt i klagebrevet (bilag …). Praktisk betyder det, at HKI-Pension indbetaler de manglende bidrag med renter osv. frem til dags dato (renters rente) på min pension i HKI-Pension samt tilregner de midler, der er gået til henstandsopretholdelsen med renters rente osv.
Jeg ønsker også en afgørelse af om HKI-Pension skal betale frem til min studiestart den 1. februar 2004, fordi jeg var sygemeldt frem til denne dato."

Heroverfor har selskabet i skrivelse af 30/1 2009 til nævnet anført, at sagen bør afvises med henvisning til, at klageren ikke tidligere har klaget over afgørelsen til selskabet, jf. nævnets vedtægter § 2, stk. 7. I forlængelse heraf har selskabet dog gjort opmærksom på, at det er af den opfattelse, at klagerens krav er forældet i henhold til den toårige forældelsesfrist i forsikringsaftalelovens tidligere § 29.

Hertil har klageren i skrivelse af 12/2 2009 til nævnet bl.a. bemærket, at hun har klaget over selskabets afgørelse ved skrivelse af 17/4 2004, som blev genfremsendt den 12/7 2004. Hun er desuden af den opfattelse, at selskabet ved sin skrivelse af 9/11 2004 har henvist hende til nævnet. Endvidere anfører hun, at selskabet ikke i nogen af sagens akter omtaler en klagefrist på to år, hvorfor hun "forholder sig til juridisk praksis på 5 års klagefrist".

Efterfølgende har selskabet i skrivelse af 24/2 2009 til nævnet bl.a. anført:

> "Der er ikke søgt en løsning med selskabet
> Det burde på baggrund af klagevejledning i brevet fra 9. november 2004 have været klart for E.S., at hun først skulle klage til selskabet over denne nye afgørelse, og først efter et nyt afslag, kunne klage til Ankenævnet for Forsikring. Vi bestrider derfor, at selskabet skulle have henvist E.S. til Ankenævnet for Forsikring i klagevejledingen.
>
> Selskabet bestrider derfor fortsat, at klager på noget tidspunkt efter afslag på bidragsfritagelse den 9. november 2004, har klaget over afslaget endsige søgt at finde en løsning med selskabet, og fastholder på denne baggrund vores påstand om afvisning med henvisning til vedtægten for Ankenævnet for Forsikring § 2, stk. 7.
>
> Forældelse
> Som anført i vort brev af 30. januar 2009 finder selskabet, at eventuelle krav er bortfaldet med henvisning reglerne om forældelse af fordringer.
>
> Efter den dagældende § 29 i forsikringsaftaleloven, som efter overgangsreglerne i § 47 i Lov nr. 523 af 6. juni 2007 finder anvendelse for fordringer, som var forfaldet inden 1. januar 2008, forfaldt krav senest med udgangen af kalenderåret 2 år efter, at fordringshaver blev klar over, at hun havde et krav, og at det var forfaldent, dog senest 5 år efter kravets forfaldstid.
>
> Dersom E.S. var berettiget til bidragsfritagelse, ville retten være indtrådt den 1. november 2002 og længst løbet til 1. februar 2004. Selskabet gør gældende, at E.S. har kendt sit krav, og at det var forfaldent siden afslaget den 3. december 2002 (Bilag …) og senest frem til 1. februar 2004. Vi er ikke bekendt med, at der skulle foreligge omstændigheder, som suspenderer forældelsesfristen i perioden. Da der er tale om en løbende ydelser, forældes kravet løbende, og eventuelt krav i 2002 er således forældet med udgangen af 2004, mens eventuelle krav i 2003, er forældet ved udgangen af 2005, og eventuelle krav fra 2004 er bortfaldet med udgangen af 2006.

Retten til ydelser
Som nævnt ovenfor er det selskabets opfattelse at eventuelle krav er forældede, men dersom Ankenævnet for Forsikring kommer til et andet resultat, er det selskabets opfattelse, at E.S. ikke er berettiget til ydelser ved invaliditet.
…
På baggrund af de for selskabet foreliggende lægelige oplysninger, som er citeret ovenfor, finder selskabet det ikke med tilstrækkelig sikkerhed sandsynliggjort, at E.S.s erhvervsevne på noget tidspunkt efter udtalelsen fra arbejdsmedicinsk klinik i E. fra 17. juni 2002 har været nedsat med mindst halvdelen. Vi har ved vurderingen særligt lagt vægt på lidelsens ubetydelige karakter, og på at arbejdsmedicinsk klinik allerede i juni 2002 fandt E.S. egnet til at genoptage sit hidtidige arbejde, hvis der blev taget hensyn til hendes højde ved indretning af arbejdspladsen og hvis hun gennemførte udspændinger i løbet af dagen.

Det forhold, at E.S. starter arbejdsprøvning med 3 timer om dagen, er ikke i sig selv dokumentation for, at hun på det tidspunkt ikke har en større erhvervsevne, men for almindelig afprøvningspraksis, hvor man starter forsigtigt ud og gradvist øger arbejdstiden til muligt maksimum. Forløbet viser at arbejdstiden bliver sat efter 1 måned, og efterfølgende bliver sat yderligere på til 5½ time om dagen uden problemer.

Selskabet finder på denne baggrund ikke at E.S. har opfyldt betingelser for bidragsfritagelse efter 1. november 2002. Dersom Ankenævnet for Forsikring alligevel måtte finde erhvervsevnen nedsat med mellem 1/2 og 2/3 i perioden efter 1. november 2002, er det selskabets opfattelse, at perioden selv med god vilje længst kan strækkes til 23. april 2003, hvorefter arbejdstiden steg til 19 timer.

Vi gør for god ordens skyld opmærksom på, at det foreliggende materiale består af 2 udtalelser til brug for en arbejdsskadesag, som er udarbejdet af samme arbejdsmediciner. Det har derimod ikke været mulig at formå B. Kommune til at fremsende journalkopier indenfor en rimelig tid, ligesom vi ikke har modtaget akterne fra arbejdsskadesagen. Det kan ikke udelukkes at disse oplysninger kunne føre til et andet resultat, og hvis E.S. er i besiddelse af disse oplysninger, opfordres hun til at inddrage dem i sagen."

Parterne er herefter fremkommet med yderligere bemærkninger i skrivelser af 8/3 og 12/3 2009.

Af forsikringsbetingelserne fremgår bl.a.:

"§ 6 UDBETALING VED ERHVERVSEVNETAB
6.1 Pensionsordningen (inkl. gruppeforsikringen) bliver bidragsfri i samme grad, som der tilkendes invalidepension efter punkt 6.2 B, når betingelserne for udbetaling af invalidepension er opfyldt.

6.2 Ved erhvervsevnetab kan der udbetales:
…
b. Invalidepension.
Ved erhvervsevnetab på mindst 2/3 ud over 3 måneder før 67-års fødselsdagen, udbetales et månedligt beløb. Udbetaling kan gøres betinget af, at den forsikrede har fået en reduktion i sin hidtidige indtægt på mindst 2/3.

Ved erhvervsevnetab på mellem 1/2 og 2/3 ud over 3 måneder før 67-års fødselsdagen, udbetales et månedligt beløb, svarende til halvdelen af den fulde ydelse. Udbetaling kan gøres betinget af, at den forsikrede har fået en reduktion i sin hidtidige indtægt på mindst 50 procent."

Nævnet udtaler:

Selskabet har påstået sagen afvist med henvisning til, at klageren ikke forinden har klaget til selskabet, jf. § 2, stk. 7, i nævnets vedtægter. Dette er uden selvstændig betydning, da selskabet har fastholdt sin afgørelse.

Med hensyn til forældelse finder nævnet anledning til at bemærke, at forældelsesfristen først afbrydes ved sagens indbringelse for Ankenævnet for Forsikring eller for retten. Nævnet finder herefter, at klagerens eventuelle krav på bidragsfritagelse i perioden fra den 1/11 2002 til den 1/2 2004, subsidiært til den 1/5 2003, er forældet i henhold til den toårige forældelsesregel i den dagældende forsikringsaftalelovs § 29. Allerede derfor kan nævnet ikke kritisere selskabets afgørelse.

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

Klagen kan ikke tages til følge.

Jacques Hermann

udskriften bekræftes

Henning Jønsson